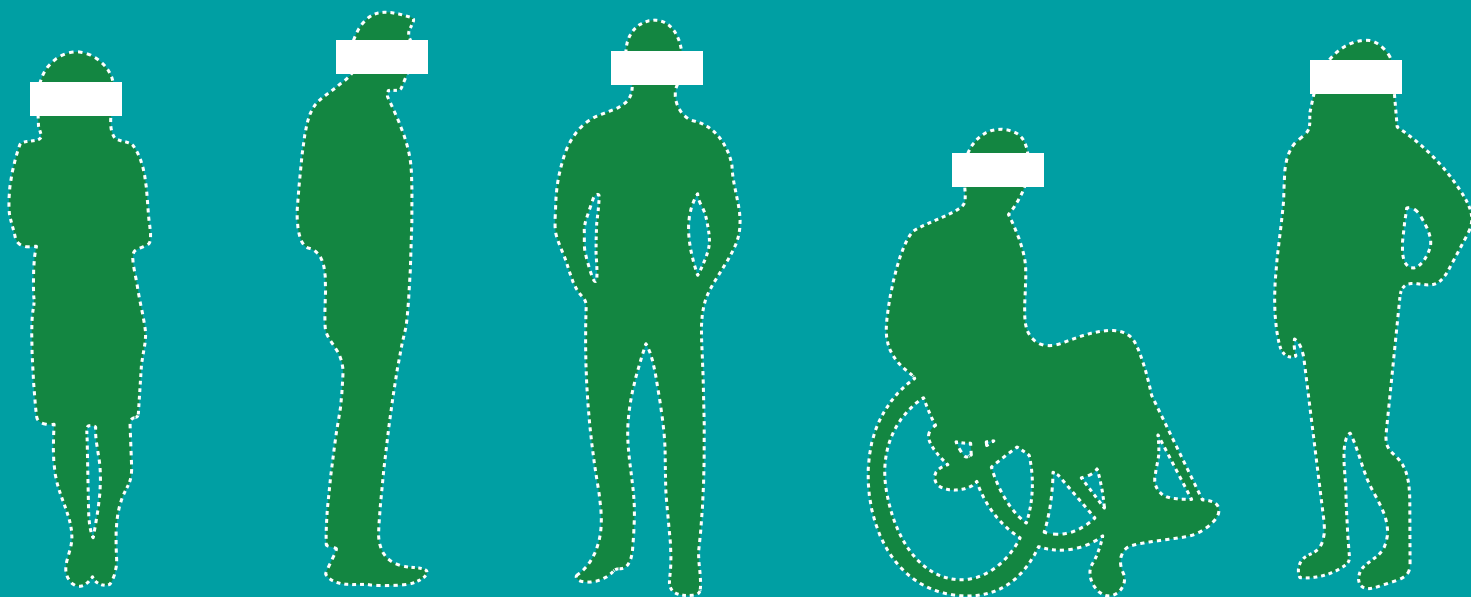

Infracțiunile motivate de ură față de romi

Infracțiunile motivate de ură față de romi

Intoleranța și discriminarea, precum și discursurile dăunătoare și stereotipurile au afectat comunitățile rome și sinti de secole și continuă să fie un motiv de îngrijorare în regiunea OSCE. De prea multe ori, această intoleranță se poate transforma în infracțiuni motivate de ură față de romi, de la graffiti împotriva romilor, până la violență motivată rasial. Infracțiunile motivate de ură au un impact semnificativ și de lungă durată asupra victimelor, perpetuează inegalitatea și subminează securitatea și coeziunea socială. Infracțiunile motivate de ură față de romi transmit un mesaj de excludere nu numai victimelor rome și sinti și comunităților acestora, ci și societății în general. Orice persoană poate avea un rol în abordarea infracțiunilor motivate de ură față de romi și a tuturor formelor de intoleranță și discriminare. Această fișă informativă scoate în evidență impactul infracțiunilor motivate de ură față de romi și oferă orientări privind identificarea acestor infracțiuni.

Ce este o infracțiune motivată de ură?

Infracțiune + motiv subiectiv = infracțiune motivată de ură

- Infracțiunile motivate de ură conțin două elemente: o infracțiune și un motiv subiectiv.
- Primul element este reprezentat de faptul că infracțiunile motivate de ură impun necesitatea să fi fost comisă o infracțiune de bază. Cu alte cuvinte, acțiunea comisă trebuie să constituie o infracțiune în temeiul dreptului penal. În cazul în care nu există o infracțiune de bază, nu există o infracțiune motivată de ură.
- Cel de-al doilea element al infracțiunii motivate de ură este că autorul trebuie să comită o acțiune penală, având unul sau mai multe motive subiective (cum ar fi prejudecăți față de dizabilitatea, religia, etnia, culoarea sau genul victimei). Prezența motivului subiectiv este ceea ce diferențiază infracțiunile motivate de ură de infracțiunile obișnuite.

- O infracțiune motivată de ură este comisă atunci când autorul vizează în mod intenționat o persoană sau o proprietate, din cauza uneia sau mai multor caracteristici protejate, sau și-a exprimat ostilitatea față de caracteristica/ caracteristicile protejate în timpul săvârșirii infracțiunii.

Ce sunt infracțiunile motivate de ură față de romi?

Infracțiunile motivate de ură față de romi sunt infracțiuni de natură penală motivate de prejudecata de rasism față de etniile rome și sinti, precum și diverse alte persoane și grupuri considerate asociate cu romii și sinti, din cauza „rasei”, etniei, limbii sau statutului lor de migrație reale sau percepute ca atare. Prejudecata se manifestă fie prin selectarea țintei (de exemplu, o așezare a romilor), fie prin ostilitate rasistă împotriva romilor exprimată în timpul comiterii infracțiunii. Infracțiunile motivate de ură față de romi pot viza atât persoane care se auto-declară romi sau sinti, cât și persoanele care nu o fac, însă care sunt percepute astfel.

Alen Umer de la Consiliul Local al Tineretului din Shuto Orizari, Macedonia de Nord, se adresează participanților cu privire la creșterea participării tinerilor romi și sinti în viața publică și politică, la un eveniment organizat de BIDDO în cadrul Reuniunii de implementare a dimensiunii umane în 2019. (OSCE / Piotr Markowski)

Actrița romă și activistă pentru drepturile omului Dijana Pavlović demonstrează alături de comunitățile de romi și sinti în fața Parlamentului de la Roma pentru a protesta împotriva intoleranței și discriminării și în memoria celor 2.897 de romi uciși în august 1944. (Getty Images)

Exemple de infracțiuni motivate de ură față de romi

- Trei persoane de etnie romă au fost supuse bătăilor continue, insultelor rasiste și mărturisirilor forțate de către ofițeri de poliție. O victimă de sex masculin a suferit vătămări și a fost spitalizată timp de zece zile.
- Un avocat care lucra la cazul unei victime rome ucise a fost supus unor insulte rasiste, amenințat, șantajat și bătut de un grup.
- O fată romă a fost supusă în mod repetat insultelor și amenințărilor rasiste și misogine la școală. Prin urmare, a încercat să se sinucidă și a abandonat școala.
- Un memorial dedicat victimelor rome dintr-un lagăr de concentrare din Al Doilea Război Mondial a fost vandalizat cu inscripții împotriva romilor.
- S-a tras cu arme de foc în locuitorii unei așezări rome și aceștia au fost atacați cu pietre, gaze și cuțite de un grup de ură. Corturile, care le serveau drept locuință, au fost arse sau distruse în alt mod. Ofițerii de poliție, prezenți în timpul atacului, nu au intervenit.
- Automobile aparținând unor persoane de etnie romă au fost ținta unui atac de incendiere cu cocktail-uri Molotov.

Infracțiunile motivate de ură față de romi ar putea viza persoane sau proprietăți din cauza asocierii, afilierii profesionale sau activismului în abordarea rasismului față de romi, cum ar fi organizațiile societății civile care lucrează la subiecte legate de romi sau sinti.

Infracțiunile motivate de ură față de romi pot lua diverse forme. Victimele pot fi vizate din cauza culorii pielii, naționalității, din cauză că vorbesc romani sau că locuiesc într-un cartier cunoscut ca fiind locuit de romi. De asemenea, acestea ar putea fi selectate pe baza multiplelor trăsături identitare, inclusiv, de exemplu, genul sau religia. Organele de aplicare a legii sunt încurajate să examineze aspectele multidimensionale ale identității victimei.

Începând cu 2002, statele participante la OSCE s-au angajat să abordeze rasismul, xenofobia, discriminarea și intoleranța, precum și să prevină și să răspundă la infracțiunile motivate de ură. Aceste angajamente au fost reiterate în Planul de acțiune privind

îmbunătățirea situației romilor și a Sinti în spațiul OSCE, adoptat în 2003.

Cum să recunoaștem infracțiunile motivate de ură față de romi

Există o serie de indicatori care pot contribui la identificarea prejudiciilor față de romi într-o posibilă infracțiune motivată de ură. Astfel de „indicatori de prejudecată” pot determina organele de aplicare a legii să investigheze o infracțiune ca fiind infracțiune motivată de ură față de romi, ceea ce va permite un răspuns adaptat.

Întrebările de mai jos pot contribui la identificarea infracțiunilor motivate de ură față de romi:

- Percep victimele sau martorii incidentul ca fiind motivat de rasism față de romi?
- Comentariile, declarațiile scrise, gesturile sau graffitti au indicat prejudecăți? Acestea ar putea include insulte rasiste anti-rome, tropi, stereotipuri și prejudecăți.
- A fost proprietatea vizată un loc de importanță

profesională, juridică sau culturală, cum ar fi o așezare romă sau sinti, un cămin cultural și/sau alte locuri care pot fi frecventate de persoane din comunitățile rome și sinti?

- Proprietatea a fost anterior ținta unui incident sau a unei infracțiuni motivate de ură față de romi? Pagubele materiale aduse proprietății au implicat utilizarea de epitețe rasiste față de romi sau sinti?
- Era victima identificabilă în mod vizibil ca aparținând comunităților de romi sau sinti? Suspectul este membru al vreunui grup etnic sau rasial diferit de cel al victimei?
- Suspectul face parte din vreun grup de ură? Acestea ar putea include diferite grupuri de extremă dreaptă sau grupuri care promovează intoleranța rasistă față de romi.
- Au fost găsite desene sau graffitti cu simboluri, cum ar fi un simbol nazist, semnul Ku Klux Klan-ului, crucea celtică, printre altele, la locul crimei sau al incidentului?
- Incidentul a avut loc după sau pe fondul campaniilor politice, care au făcut din romi și sinti țapi ispășitori și au dat vina pe ei pentru relele din societate, cum ar fi infracționalitatea sau șomajul, sau pentru că beneficiază de asistență socială?
- În momentul producerii incidentului, se afla victima în zona sau în instituția sau în apropierea zonei sau instituției, care se identifică cu romi sau sinti (de exemplu, un cartier de romi)?
- Victima era o figură proeminentă (de exemplu, un jucător de fotbal, un artist sau un politician), despre care se știa sau se presupunea că este de etnie romă sau sinti?
- Există vreun alt motiv clar? Lipsa altor motive este, de asemenea, un motiv de a lua în considerare o motivație pântinoasă.

Infracțiunile motivate de ură față de romi ar trebui monitorizate și înregistrate ca o categorie separată de infracțiuni. În cazul în care o infracțiune este comisă din motive subiective multiple, fiecare dintre aceste prejudecăți trebuie înregistrată și abordată în timpul anchetei și urmăririi penale. Datele privind infracțiunile motivate de ură față de romi ar trebui colectate și defalcate în funcție de sex pentru a înțelege mai bine măsura în care persoanele sunt afectate de astfel de infracțiuni și pentru a identifica măsurile adecvate de combatere a infracțiunilor motivate de ură față de romi. Atunci când se investighează și se abordează infracțiunile motivate de ură față de romi, este important să se ia în considerare posibilele identități multiple ale victimei (de exemplu, religia sau sexul), deoarece aceasta poate avea ramificații semnificative pentru fiecare victimă și, prin urmare, pentru sprijinul de care are nevoie.

Raportarea, prevenirea și răspunsul la infracțiunile motivate de ură față de romi

Infracțiunile motivate de ură față de romi, la fel ca toate infracțiunile motivate de ură, nu sunt raportate suficient de către victime și nu sunt înregistrate suficient de către autorități, din numeroase motive. Acest lucru face dificilă obținerea atât a unei imagini exacte a problemei, cât și a unor căi de atac adecvate în raport cu aceste infracțiuni.

Accesul efectiv la justiție rămâne o provocare critică pentru victime și o provocare pe care statele participante la OSCE trebuie să o abordeze mai energic și mai structural. Autoritățile statului au un rol central în asigurarea accesului la justiție, de la evaluarea inițială a nevoilor victimelor de către ofițerii de poliție, până la asigurarea

protecției și sprijinului relevant pentru fiecare victimă. Se știe că eșecul de a investiga în mod eficient infracțiunile motivate de ură – inclusiv infracțiunile motivate de ură față de romi - are un efect negativ asupra victimelor și a societății în general.

Multe grupuri ale societății civile, care luptă împotriva rasismului față de romi și sinti, au recunoscut importanța monitorizării infracțiunilor motivate de ură, inclusiv ca instrument de advocacy, și își dezvoltă capacitățile de monitorizare prin informare și raportare online.

Pentru a fi eficiente, răspunsurile poliției și politicile guvernamentale de combatere a infracțiunilor motivate de ură față de romi trebuie să se bazeze pe dovezi și să utilizeze date oficiale privind infracțiunile motivate de ură, precum și rapoartele societății civile și ale organizațiilor internaționale. Creșterea gradului de conștientizare a publicului cu privire la infracțiunile motivate de ură, înregistrarea infracțiunilor motivate de ură de către autorități, măsurile pentru a încuraja raportarea de către victime, precum și monitorizarea și raportarea de către societatea civilă, toate acestea vor contribui la dezvăluirea în detaliu a amplitudinii problemei, ceea ce va permite factorilor de decizie politică să identifice răspunsurile adecvate.

Ce poți face tu?

Există o serie de organizații care pot ajuta victimele infracțiunilor motivate de ură. Organismele de promovare a egalității, instituțiile naționale pentru drepturile omului și instituția Ombudsmanului,

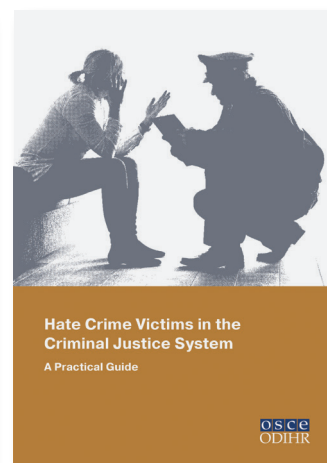
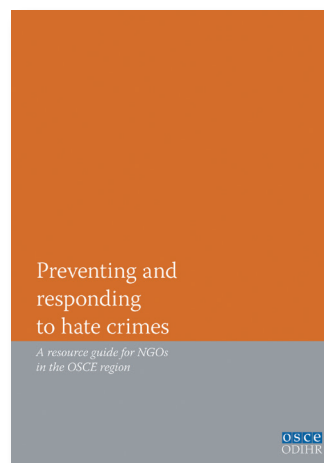
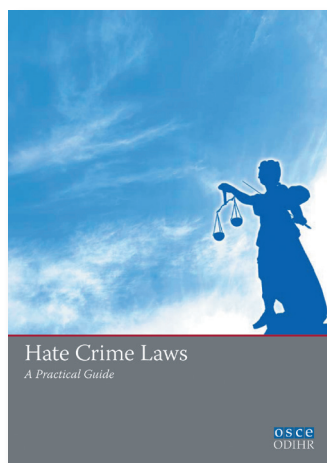
care abordează discriminarea, precum și organizațiile societății civile joacă un rol central în combaterea infracțiunilor motivate de ură. Acestea constituie legăturile vitale între victime, comunități și autorități locale. Puteți contacta aceste organizații, asociația locală de sprijin sau instituțiile naționale pentru drepturile omului și instituția Ombudsmanului pentru a afla mai multe despre infracțiunile motivate de ură față de romi:

- Centrul European pentru Drepturile Romilor (ERRC): errc.org
- Rețeaua Europeană a Organizațiilor Locale ale Romilor (ERGO): ergonet.org
- Rețeaua Europeană Împotriva Rasismului (ENAR): enar-eu.org

Îndrumările Biroului pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (BIDDO) al OSCE privind infracțiunile motivate de ură

BIDDO a compilat bunele practici din statele participante la OSCE privind abordarea infracțiunilor motivate de ură și le-a distribuit printr-o serie de publicații, disponibile pe site-ul nostru la: osce.org/odihr/guides-related-to-hate-crime

BIDDO a colectat și a publicat date privind infracțiunile motivate de ură față de romi începând cu anul 2006. Aflați mai multe despre infracțiunile față de romi și despre modul în care organizațiile societății civile pot raporta incidentele către BIDDO, vizitând site-ul nostru dedicat de raportare a infracțiunilor motivate de ură la: hatecrime.osce.org

Mai multe informații:

Pentru informații detaliate despre inițiativele BIDDO privind infracțiunile motivate de ură și pentru a vizualiza întreaga gamă de resurse și publicații, vă rugăm să vizitați:

www.osce.org/odihr/tolerance

Pentru informații despre Punctul de contact al BIDDO pentru problemele romilor și sinti (CPRS), vă rugăm să vizitați:

www.osce.org/odihr/roma-and-sinti

OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights

ul. Miodowa 10
00-251 Warsaw
Poland

Tel.: +48 22 520 0600
Fax: +48 22 520 0605
E-mail: tndinfo@odihr.pl
roma@odihr.pl

